

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Barešová, Aneta: *Tělo pod tlakem: Sociokulturní konstrukce poruch příjmu potravy.*
Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPCE, Pardubice 2025, 32 str. Součástí práce je dokumentární film *Sama v sobě ztracena* v délce 14 min.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Durňak, Ph.D.

Bakalářská práce Anety Barešové se zabývá disciplinací a kontrolou těla z perspektivy antropologie tělesnosti. Hlavní výzkumné téma představují poruchy příjmu potravy (především mentální anorexie a mentální bulimie) a jejich sociokulturní konstrukce. Nosní výzkumnou linií je především autorčina autoetnografická zpověď, v rámci které analyzuje svou vlastní zkušenost s touto problematikou. Autorka do značné míry mapuje síť aktérů, kteří mají vliv na její konceptualizaci a konstruování (např. psychologka, rodinní příslušníci, spolužáci). Neopomíná ani sociální média, které představují pro dnešní společnost zásadní katalyzátor (algoritmizace) mnoha fenoménů a tato problematika není výjimkou. Aneta Barešová zde analyzuje především vizuální konstrukci tělesnosti, idealizaci obrazu těla z genderové perspektivy a snaží se rozklíčovat dopady na životy aktéru, především z hlediska vnímání vlastní tělesnosti. Práce je dostatečně teoreticky ukotvena v relevantní literatuře (Foucault, Wolf, Mirzoeff) a autorka ji také adekvátně propojuje s vlastní reflexí a také s poznatky získanými od svých informantů.

Dokumentární film, který navazuje na textovou část prohlubuje téma o viditelnou perspektivu problematiky. Autorka se snaží citlivým a hluboce osobním způsobem vizualizovat svou vlastní zkušenost a doplnit jí o obrazy, které reprezentují dané téma a které vznikají a reprodukují se v prostoru sociálních sítí. Místy by filmové produkci prospělo zdůraznit a zlepšit technickou kvalitu, nicméně budeme-li zohledňovat do určité míry virtuální charakter distribuce těchto médií, je možné respektovat místy slabší audiovizuální kvalitu jako důsledek a limit této mediální tvorby.

Na práci oceňuji vzájemnou komunikaci textu a filmu, které podávají poměrně kompaktní antropologickou reflexivní analýzu, a především odvalu autorky reflektovat svou vlastní zkušenost. Obě složky práce, film i text, se v tomto případě stávají do jisté míry určitou formou terapeutické antropologie, kde prostřednictvím autoetnografie a mapování aktérů

dochází k transformaci zkušenosti v poznatky, které je možné sdílet a poskytnout tak komplexní pohled nad psychologické problémy z hlediska jejich sociokulturní konstrukce.

Předkládaná bakalářská práce splňuje standardy kladené na bakalářskou práci v oboru sociální a kulturní antropologie a po zvážení všech vědeckých i formálních aspektů této práce navrhuji hodnocení C.

Dne 20. 08. 2025

Mgr. Milan Durňak, Ph.D.